

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017,27/2018-др. закон,10/2019,27/2018-др. закон,6/2020,129/2021 и 92/2023) и члана 65 став 1. Статута Основне школе "Деспот Стефан Лазаревић" Београд (у даљем тексту: Школа), Школски одбор на седници одржаној дана 25.04.2024. године, донео је:

ПРАВИЛНИК

О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ "ДЕСПОТ СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ"

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) у ОШ "Деспот Стефан Лазаревић" (у даљем тексту: школа), утврђују се обавезе ученика и њихова одговорност за повреду обавеза и дужности ученика и причињену штету, покретање и вођење васпитно – дисциплинског поступка, изрицање мера за учињене повреде обавеза ученика и друга питања везана за дисциплинску и материјалну одговорност ученика.

Члан 2.

Уписом у школу ученик преузима права и обавезе у чијем остваривању не сме да угрожава друге.

Ученици су међусобно и лично одговорни за савесно извршавање дужности и обавеза ученика.

2. ПРАВА ДЕТЕТА И УЧЕНИКА

Члан 3.

Право ученика остварује се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима, а школа је дужна да обезбеди њихово остваривање а нарочито прави на:

1. Квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. ЗОСОВ-а.
2. Уважавање личности.
3. Подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију.
4. Заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

5. Благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање.
6. Информацију о правима и обавезама.
7. Учествовање у раду органа школе, у складу са ЗОСОВ-ом и посебним законима.
8. Слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента.
9. Јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит.
10. Покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно- васпитном процесу уколико права из овог члана, тач. 1.-9., нису остварена.
11. Заштиту и правично поступање установе према детету и ученику.
12. Друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

3. ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 4.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Ученик има обавезу да:

1. Редовно похађа наставу и извршава школске обавезе.
2. Поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе.
3. Ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике.
4. Не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника.
5. Поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи.
6. Чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.
7. Стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.
8. Да се стара о личној уредности и пристојном изгледу.
9. Доноси уџбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима.
10. Да се не понаша недолично према наставницима и другим радницима школе, ученицима и родитељима ученика у школи и ван ње.
11. Уредно обавештава родитеље или другог законског заступника о свом учењу и владању, оценама, порукама одељенског старешине и других наставника.
12. Извршава послове које му даје одељенски старешина, наставници и органи школе.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања које школа прописује.

Родитељ или други законски заступник ученика, дужан је да у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом

лекарском или другом релевантном документацијом, правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

4. ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА И ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

Опште одредбе

Члан 5

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

О појачаном васпитном раду из става 1 овог члана, одељенски старешина, педагог, психолог и посебни тимови обавезно воде писмену евиденцију (дневник образовно-васпитног рада, службене забелешке, изјаве ученика, родитеља/старатеља, психолога, педагога, тима)

Члан 6.

Ученик може да одговара само за повреду обавезе која је у реме извршења била прописана посебним законом или општим актом школе, у зависности од тога да ли се ради о лакшој или тежој повреди обавезе.

Ученику може да се изрекне **васпитна мера** за лакшу повреду обавеза ученика у складу са овим Правилником, **а васпитно-дисциплинска мера** за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране из чл. 110-112 прописане Законом о основама система образовања и васпитања.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 7.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене статутом школе.

Лакше повреде обавезе ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе до 25 часова у току школске године;

- 2) ометање извођења наставе и других облика образовно-васпитног рада у свом или другом одељењу, а нарочито конзумирање хране и пића на часу, жвакање жваке, причање на часу и поред опомене наставника, коришћење мобилног телефона, као и друго слично понашање;
- 3) понашање ученика којем је сврха превара у поступку оцењивања (преписивање, шапутање и сл.);
- 4) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима у школи;
- 5) изазивање нереда у просторијама школе и у школском дворишту;
- 6) недисциплиновано понашање за време трајања наставе као и на другим облицима образовно-васпитног рада, у оквиру спортских, културних или других активности;
- 7) немаран однос према раду (бацање прибора за рад, недоношење вежбанке за писмене задатке, опреме за физичко васпитање или прибора за ликовну културу, одбијање да се уради тест, вежба или задатак и сл.), наставним средствима, имовини школе и имовини других организација за време извођења дела образовно-васпитног рада или организованих посета;
- 8) улазак у зборницу и друге службене просторије без налога наставника, без позива или одобрења;
- 9) необавештавање родитеља о резултатима свог учења и владања, као и непреношење порука одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 10) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи, као и имовине других организација за време посете или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван школе;
- 11) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 12) оштећење или уништење своје ђачке књижице, свог сведочанства или друге јавне исправе које школа издаје;
- 13) недолажење на часове допунске наставе;
- 14) неоправдано одбијање учешћа на школским манифестацијама у школи или ван ње;
- 15) неоправдано задржавање и стварање нереда у ходницима и другим просторијама школе (трчање, лупање вратима, нагињање преко гелендера и прозора, прескакање оgrade, прављење буке, спуштање низ гелендере и слично) и школском дворишту;

- 16) неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 17) самовољно напуштање часа, раније напуштање наставе и других облика образовно-васпитног рада, самовољно напуштање школске зграде без одобрења наставника;
- 18) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање саксија и садница, писање по зидовима, школском намештају, опреми, училима и сл.);
- 19) непримерено, односно неприкладно одевање или фризура у школи или другој организацији за време школских активности;
- 20) непридржавање правила понашања у школи утврђеним Правилима понашања ученика, запослених и родитеља ученика, овим Правилником и другим општим актима школе;
- 21) употреба мобилног телефона, електронских уређаја и других средстава којима се омета рад на часу и другим облицима образовно-васпитног рада;
- 22) небрига о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитни рад;
- 23) неизвршавање обавеза редара у одељењу;
- 24) одбијање да примени мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, излету, настави у природи, организованој настави или ваннаставним активностима ван школе;
- 25) насиље које не спада у повреду забране насиља, злостављања и занемаривања због мањег интензитета и последица.

Члан 8.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) **ОПОМЕНА:** - усмена;
- писмена
- 2) **УКОР ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ**
- 3) **УКОР ОДЕЉЕНСКОГ ВЕЋА на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика**

Усмена и писмена опомена одељењског старешине може се изрећи за:

- лакше повrede обавеза,
- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада до 5 часова;
- упис у напомену у дневнику рада, **0-2 уписа-усмена опомена, а од 3 до 4 уписа-писмена опомена**, због ометања часа, рада наставника и других ученика.

Усмена опомена се изриче пред одељенском заједницом и евидентира у евиденцији одељенског старешине;

Писмена опомена се изриче пред одељенском заједницом и евидентира у ђачкој књижици са потписом одељенског старешине и оверава печатом школе

Укор одељењског старешине може се изрећи за:

- лакшу повреду обавеза, односно поновљену повреду за коју је изречена писмена опомена одељењског старешине,
 - неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада **са 8 часова**,
 - упис у напомену у дневнику рада, **од 5 до 7 уписа**, због ометања часа, рада наставника и других ученика.
- Укор одељењског старешине –изриче се пред одељенском заједницом и уписује у ђачку књижицу.

Укор одељењског већа може се изрећи за:

- лакшу повреду обавеза,
- лакшу повреду обавеза у случају кад је већ изречена писмена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика,
- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада **са највише 15 часова**,
- упис у напомену у дневник рада, **преко 8 уписа**, због ометања часа, рада наставника и других ученика.

Укор одељенског већа изриче одељенско веће на предлог одељенског старешине, изречена мера се уноси у ђачку књижицу у писаној форми.

Приликом изрицања васпитних мера води се појачан васпитни рад са ученицима и друштвено користан рад у складу са законом.

Члан 9.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче одељењско веће у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Са учеником који учини лакшу повреду обавеза школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Васпитне мере из члана 8. овог Правилника могу се изрећи ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 5. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 5. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Васпитне мере изричу се поступно у школској години у којој је учињена лакша повреда обавеза ученика.

Ученику се не смањује оцена из владања због изречене васпитне мере опомене.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 10.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 11.

За **тежу повреду** обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) **УКОР ДИРЕКТОРА;**
- 2) **УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА**

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Упоредо са изрицањем ових мера ученику школа одређује и обавезу обављања друштвено-корисног односно хуманитарног рада у просторијама или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника, у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања («Сл. Гласник РС», бр.). Друштвено користан и хуманитарни рад се одређује ученику зависно од тежине повреде обавезе, психофизичке и здравствене способности ученика, узраста и других параметара, и о томе одмах обавештава родитеља/др. Законски заступник ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 12.

Забрана дискриминације

У школи је забрањено дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиских лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, „сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лицакоја се налазе у неједнакомположају.

Члан 13.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

У школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законскогзаступника или трећег лица у школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно, понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој учленика и одраслог.

Под физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику, или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и дуге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 14.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Забрањено је свако понашање запосленог према детету и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Члан 15.

За учињену повреду забране из чл. 12, 13 и 14, ученику се по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче једна од васпитно-дисциплинских мера:

- 1. УКОР ДИРЕКТОРА или УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА,**
- 2. ПРЕМЕШТАЈ УЧЕНИКА** од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Одлука Наставничког већа доноси се већином гласова од укупног броја чланова већа.

Изузетно ученику основне школе може се изрећи васпитно-дисциплинска мера премештај у другу основну школу, за учињене теже повреде обавеза ученика:

-поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;

-Уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покретнут за тежу повреду обавеза ученика из става 3. Овог члана и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада, који обухвата обавезну наставу и друге облике образовно-васпитног рада, најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка, односно најдуже 20 дана.

Члан 15 а

Упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере школа ученику одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада који се одвија у просторијама или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Школа одређује ученику друштвено-корисни, односно хуманитарни рад у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика и о томе је дужна одмах да обавести родитеља односно другог законског заступника.

У случају изрицања мере ученику који похађа наставу по ИОП-у узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Активности хуманитарног и друштвено-корисног рада се организују у групи, одељењу, разреду, односно класи школе, у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручног сарадника, у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања.

Члан 15б

Код изречених васпитних мера за учињене лакше повреде обавезе ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити:

-продужење обавезе редара; писање рада са темом везаном за повреду обавезе; израда паноа везаног за одређену тему; брига о простору у коме бораве ученици; помоћ у продуженом боравку; помоћ наставнику; помоћ дежурном наставнику; помоћ стручном сараднику; помоћ у административним пословима; помоћ школским тимовима; организовање хуманитарне акције; помоћ домару; помоћ техничком особљу; учешће о организовању предавања спољних сарадника; помоћ у трпезарији; помоћ наставницима у ваннаставним активностима; уређење дворишта; учешће у организовању културних, спортских и других активности у школи; израда флајера, стрипова и сл. о небезбедном понашању и др.

Члан 15ц

При изрицању васпитно-дисциплинских мера ученику за теже повреде обавеза могуће су следеће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада: укључивање у припрему материјала и израду летописа или часописа школе, приказ о значају евиденција и јавних исправа (ако су повреде везане за евиденције, јавне исправе); презентације везане за чување имовине школе, имовине других и личне имовине; брига о простору у коме се борави, помоћ у одржавању школе (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине); помоћ у изради брошура и материјала за рад и учешће у предавањима у вези са темама које су везане за систем вредности који желимо да ученик промени (код повреда обавеза у вези са уношењем и коришћењем разних средстава - пиротехничких, коришћења психоактивних супстанци, алкохола и сл); помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на теме у вези са повредом; помоћ наставнику, дежурном наставнику, домару, помоћном особљу, помоћ запосленима на одржавању хигијене, помоћ наставнику у продуженом боравку, помоћ у извођењу презентација везаних за теме заштите личних података на интернету; помоћ наставнику или стручном сараднику на прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему и др.

Члан 15д

Могуће активности везане за повреде забране и изречене васпитно-дисциплинске мере ученику из разлога повреда забране (забрана насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и понашања којима се вређа част, углед, достојанство) су следеће: организовање предавања на тему људских права и права детета; организовање предавања за ученике на теме везана за грађанска права, обавезе и одговорности; организовање предавања за родитеље везана за грађанска права, обавезе и одговорности; учествовање у организовању хуманитарне акције за помоћ угроженима; подршка-помоћ педагошком асистенту или личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

5. ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 16.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор **Закључком**, на иницијативу одељенског старешине или другог лица које има право да поднесе предлог, у року од **30 дана** од дана учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране из чл. 12, 13. и 14 овог Правилника, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од **пет радних дана** од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из члана 12, 13 и 14 овог Правилника, покреће се одмах, а најкасније у року од **два радна**

дана од дана сазнања. Изузетно за учињене теже повреде обавеза ученика из чл. 10 став 2 тачка 4 и 5 овог Правилника, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступка одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Поступак се окончава доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања поступка, чему претходи утврђивање свих чињеница од значаја за одлучивање.

Изузетно у случају учињене теже повреде обавеза ученика:

-поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;

-Уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;

-и повреду забране, васпитно-дисциплински поступка окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

Члан 17.

Предлог за покретање васпитно-дисциплинског поступка подноси одељенски старешина. Право на подношење предлога имају и наставник, стручни сарадник и остали запослени као и родитељи односно други законски заступници, о чему се обавештава и одељенски старешина.

Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се директору школе и треба да садржи: име и презиме ученика, одељење и разред, опис теже повреде обавеза ученика односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Уколико је предлог за покретање дисциплинског поступка против ученика по оцени директора школе оправдан, директор школе доноси Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе, датум, време и место одржавања усмене расправе. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Поступак води директор школе уз обавезно присуство одељенског старешине или другог наставника у његовој одсуствости, стручних сарадника

(педагога или психолога), члана тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања (када је учињена повреда забране из члана 12, 13 и 14 Правилника).

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 18.

Закључак из члана 17 Правилника доставља се ученику (достављање врши одељенски старешина који својим потписом на доставници потврђује да је уручење извршено), родитељу односно другом законском заступнику, одељенском старешини, стручним сарадницима односно одговарајућем тиму.

Позив за присуство усменој расправи, саслушање и давање писане изјаве, школа доставља ученику, родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима чија изјава може помоћи у утврђивању чињеничког стања.

Писмено обавештење-позив доставља се ученику, родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима у поступку утврђивања чињеничког стања, препоручено поштом или преко запослених у школи који обављају курирске послове, најкасније **три радна дана** пре дана одређеног за усмену расправу и саслушања ученика.

Члан 19.

Усмену расправу ради утврђивања чињеничког стања води директор школе.

Током саслушања води се записник који садржи: податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место, и начин извршења (на почетку расправе чита се Закључак о покретању поступка), све битне радње у току усмене расправе, податке о присутним лицима, разлог одржавања усмене расправе, изјаве, доказе који су прикупљени и прилажу уз записник, утврђену одговорност за учињену тежу повреду обавезе или забране, постојање отежавајућих или олакшавајућих околности. Саставни део записника чине писане изјаве ученика, родитеља односно другог законског заступника, других учесника у поступку као и писмени извештај-службена белешка стручних сарадника школе о ученику и самон догађају који је окарактерисан као тежа повреда обавеза ученика односно повреда забране.

Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља, односно старатеља. У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и могу дати писмену изјаву.

Након прикупљених свих релевантних доказа (прикупљених писмених изјава ученика и запослених, тачне евиденције неоправданих изостанака и сл.), ученик који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 12, 13 и 14 правилника, даје усмену изјаву обавезно у присуству родитеља, читају се изјаве

сведока, и он о тим изјавама треба да се изјасни, а ако је то неопходно и да се суочи са сведоцима.

Записник се на крају саслушања прочита присутнима, уколико имају оправдане примедбе оне се уносе у записник и исти се након тога потписује. Странке не морају да потпишу записник уколико неће, што се уноси у записник.

Члан 20.

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе или повреде забране као што су: радња извршена у нужној одбрани или крајњој нуђи као и о разлозима који искључују кривицу (урачунљивост, постојање принуде, постојање стварне заблуде код ученика).

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 21.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 22.

Васпитно - дисциплински поступак окончава се решењем директора.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавеза ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Наведено решење доставља се ученику и родитељу, односно другом законском заступнику ученика у писменој форми, у року од 8 дана од дана доношења.

Члан 23.

Школа упоредо са изрицањем васпитне односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику обавезу **обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада**, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитаран рад, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања друштвено-корисаног, односно хуманитарног рада прописује министар.

6. СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 24.

На смањење оцене из владања ученика примењиваће се одредба Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, који су на снази у моменту примене, донетог од стране надлежног Министарства и одредби Статута школе.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту из владања.

Оцена из владања може се дати ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера, а може се дати и због понашања за које је ученику изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе када се ученику изриче васпитна мера укора одељенског већа може се дати оцена из владања на основу одлуке одељенског већа, при чему се цене све околности везане за повреду обавезе, као што су тежина повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст и друге околности од утицаја.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, надлежни орган може дати оцену из владања ученику, ценећи у сваком конкретном случају степен одговорности ученика и друге релевантне околности наведене у ставу 3. овог члана.

Владање ученика првог разреда у току полугодишта и на крају школске године може се оценити само описно, тако да дата оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

За васпитне мере:

1. **Укор одељенског старешине** – изречену за лакшу повреду обавеза ученика, поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим правилником за коју се изриче мера опомена одељенског старешине, као и за неоправдано изостајање са 8 часова, **може се смањити оцена из владања на врло добар (4).**
2. **Укор одељенског већа**–изречену залакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или Укор одељенског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на понашање учника, као и за неоправдано изостајање са највише 15 часова, **може се смањити оцена из владања на добар (3).**

За васпитно – дисциплинске мере :

- 1) **Укор директора** – изречену за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране утврђених посебним законом, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе са највише 25 часова, **смањује се оцена из владања на задовољавајући (2).**
- 2) **Укор Наставничког већа** – изречену за тежу повреду обавеза ученика и за поновљену тежу повреду обавеза ученика, повреду забране, утврђених посебним законом, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе са 26 и више, у зависности од утврђеног степена одговорности, **смањује се оцена из владања: на незадовољавајуће (1).**
- 3) **Премештај ученика** – изречену ученицима од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља односно другог законског заступника, **смањује се оцена из владања на незадовољавајуће (1).**

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештаја ученика у другу основну школу уз обавештење родитеља, односно другог законског старатеља, сагласности школе у коју се врши премештај ученика, **директор школе доноси решење о премештају ученика.**

Закључну оцелу из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу свих појединачних оцелу које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцелу из владања не може да буде већа од највеће појединачне оцелу уписане у дневник.

Изузетноп, одељенски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељенском већу смањење закључне оцелу из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл 110-112 Закон о основама система образовања и васпитања на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

У интересу ученика, одељенско веће, на предлог стручне службе, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, може донети одлуку да ученика премести из једног одељење у друго одељење у оквиру школе.

7. ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 25.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, има право да поднесе жалбу Школском одбору у року од **осам дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Решавајући по жалби Школски одбор може:

1. **Закључком да одбаци жалбу** ако је недопуштена, неблагоприятна или изјављена од неовлашћеног лица.
2. **Решењем одбије жалбу као неосновану**, ако утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен, односно у складу са законом.
3. **Решењем поништи првостепено решење** и врати предмет првостепеном органу на поновни поступак, ако утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, или је дошло до грешке у поступку која је утицала на изреку решења, или је изрека нејасна и противречна образложењу.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 26.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

8. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 27.

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор Закључком, а води трочлана комисија коју формира директор чији су чланови одељенски старешина, стручни сарадници, шеф рачуноводства и која одређује постојање штете, висину, околности под којима је настала и ко је проузроковао.

Висина штете утврђује се на основу књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстрекавао.

Директор, након спроведеног поступка, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете, начину надокнаде и року за накнаду штете.

Школа ће штету од ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника, надокнадити мирним путем односно споразумно ако је то могуће.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

9. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе "Деспот Стефан Лазаревић" Београд број 2735-1 од 24.12.2013 године.

Члан 29.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Председник Школског одбора

Мирослав Лазић

Правилник је заведен под делеводним бројем 1640 од 22.03.2018 године, објављен на огласној табли школе дана 09.03.2018.године, а ступио је на снагу дана 17.03.2018. године.

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ

Маријана Стефановић

